

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

9.439

Szerző:

Cím: *Munkába kezdett*

Hely

Idő

"1919"

Forrás: *Népszava*

Szám

Bp

1919. 12/16

352

"1919"

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Munkába kezdett

ma Budapest munkás- és katonatanácsa. Ez lesz a jövőben a főváros életének irányítója; ennek a nagy városnak törvényhozó és végrehajtó hatalma. Budapest forradalmi proletariátusának küldöttei vannak együtt a Tanácsban; jobbára olyanok, akik évek, évtizedek óta küzdenek a munkásmozgalomban, akik egy életet töltöttek el a proletariátus forradalmi harcaiban. A megboldogult „törvényhatósági bizottság”-nak a maga klikkvezéreivel, törzsfőnökeivel, kijáróival és panamistáival, akik a kapitalista állam minden korrupcióját, erkölestelenségét belevitték a főváros életébe, végleg befellegzett. Budapest munkás- és katonatanácsa a proletariátus hatalmát jelenti a főváros életében; a proletariátus hatalmát a burzsoázia kizárásával. Az egykori törvényhatósági bizottságban a munkásságnak nem volt egyetlenegy képviselője sem. A burzsoázia nem ütődött meg ezen, türethetőnek, természetesnek találta, hogy az ország legiparosabb, legproletárbabb városában ne legyen egyetlen szocia-

lista sem a „város atyáinak” sorai között. Most megfordult a helyzet. Nincs a profitnak, a munkanélküli jövedelemnek, a kizsákmányolásnak egyetlen képviselője sem a főváros sorsának intézői között.

Roppant föladatokat várnak a proletárkormányzásra Budapest életében és roppant nehézségek tornyosulnak a föladatok megoldása elé. Az imperialista háború kirabolta mindenéből ezt a várost, deficitessé tette gazdálkodását, kizsárolta, lerongyolta üzemait, tönkretette közlekedési eszközeit, az éhezés nivójára szorította le a tömegek élelmezését. Öt éve nem épült ház ebben a megduzzadt lakosságú városban és ez leirhatatlanná tette a lakásnyomoruságot. Azok az elvtársak, akik a lakáskérdés megoldásával foglalkoznak, látják leginkább, hogy a meglevő lakásckkal, bárhogy szorítsuk is össze a burzsoáziát, ezt a kérdést kielégítő módon megoldani nem lehet. Építkezni kell, munkáslakásokat kellene előteremteni és tudjuk, hogy a szénhiány miatt bajos téglát égetni, kevés az épületfa és minden egyéb szükséges dolgokból is kiraboltt bennünket a háború.

Rettenetes állapotban van a főváros közegészségügye. A kapitalista állam eltúrte azt a gyalázatosságot, hogy a kórházak folyosóin hányódtak a betegek, hogy beteg proletárok hiába kopogtattak a kórházak kapuin, hogy a gyermekhalandóság irtózatosa arányokat öltött, hogy a tüdőbaj pusztításai minden képzeletet fölülmuljanak és a nemi betegségek olyan arányokban hatalmasodjanak el, ami már a jövő generációkat veszélyezteti. A proletárkormányzásnak segítenie kell ezeken a bajokon, rendbe kell szednie a főváros közegészségügyének dolgát, gondoskodnia kell kórházokról, szanatóriumokról, tüdőbeteggondozókról és a nyomoruság, anyagihiány ezer akadályán keresztül is emberibb állapotot kell teremteni.

A közéletmezés bajait, az ácsorgás nyomorát, az élelmiszerhamisítást és uzsorát kaptuk örökségbe a régi rendtől. Óriási szervező munka, hatalmas reformok kellenek ezen a téren is és — tudjuk — ezer nehézség, baj, akadály tornyosul a kielégítő megoldás elé itt is.

A közoktatásügyet úgy kell átszervezni,

hogy minden proletárgyerek számára megnyiljék a tanulás lehetősége a legfőbb fokú oktatásig. És az iskolák zsúfoltak, a háboru alatt vagy harmincezer gyerek kiszorult az elemi oktatás padjaiból és a középiskolákba pedig csak protekció, összeköttetések révén lehetett bejutni. Roppant föladatak és roppant nehézségek tornyosulnak elénk ezen a téren is.

Nem is akarunk kitérni a főváros üzeminek gyászos helyzetére. Mindent leromolva, lerongyolva vettünk át a kapitalista rendtől és a villamos közlekedéstől a gázgyárig mindent rendbe kell hoznunk. Bárhová nézünk, óriási munka, beláthatatlan tömege a föladatoknak és mindenütt, az egész vonalon hihetetlen nehézségek.

Budapest munkás- és katonatanácsa ma munkába kezdett. A proletárkormányzásra egy tönkretett, lerongyolódott főváros ujja-teremtése vár.